

PARTNERUP

Έκθεση ανάλυσης PARTNER UP Εθνικό επίπεδο

Παραδοτέο 2.2

Funded by
the European Union

Χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ωστόσο, οι απόψεις και οι γνώμες που εκφράζονται είναι αποκλειστικά του/των συγγραφέα/ων και δεν αντανακλούν κατ' ανάγκη τις απόψεις και τις γνώμες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Ούτε η Ευρωπαϊκή Ένωση ούτε ο EACEA μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι γι' αυτές. [Αριθμός έργου: 1010071001]

Πληροφορίες για το έργο

Ακρωνύμιο	PARTNER-UP
Τίτλος	Συμπράξεις και δέσμευση των ενδιαφερομένων μερών για τα Upskilling Pathways
Αριθμός	101087193
Υποπρόγραμμα ή ΚΑ	ERASMUS-EDU-2022-PI-FORWARD-LOT3
Ιστοσελίδα	https://partnerup-project.eu/

Συνοπτική παρουσίαση

Οι ακόλουθες εθνικές εκθέσεις αντιπροσωπεύουν το αποτέλεσμα της αρχικής ανάλυσης που πραγματοποίησαν οι εταίροι του έργου στην Κροατία, την Κύπρο, την Ελλάδα, την Ιταλία, τη Λετονία, τη Ρουμανία με στόχο να εμβαθύνουν στην πραγματική κατάσταση της εφαρμογής της πρωτοβουλίας Upskilling Pathways (UP) σε κάθε χώρα του έργου και σε επίπεδο ΕΕ.

Η ανάλυση δεδομένων έδωσε την ευκαιρία στους εταίρους να διερευνήσουν και να μοιραστούν γνώσεις σχετικά με διάφορες πτυχές που σχετίζονται με την πρωτοβουλία UP: νομοθετικό πλαίσιο και μέτρα, βασικά μέτρα που εφαρμόζονται, ευρείες ομάδες-στόχοι στις οποίες απευθύνονται, κύριες προκλήσεις στην προσέγγιση των ομάδων-στόχων, κύριες προκλήσεις στην αξιολόγηση δεξιοτήτων, την παροχή εξατομικευμένης μάθησης και την επικύρωση και αναγνώριση των δεξιοτήτων που αποκτώνται, φορείς που παρέχουν διαδρομές αναβάθμισης, μηχανισμούς συνεργασίας σε ισχύ.

Βασίστηκε στις συνεισφορές των ενδιαφερομένων μερών, σε πρόσφατη βιβλιογραφική ανασκόπηση και στη διαβούλευση με εθνικά έγγραφα της ΕΕ σχετικά με τις πολιτικές μάθησης και εκπαίδευσης ενηλίκων και τις διαδρομές αναβάθμισης της κατάρτισης, τα οποία δημοσιεύθηκαν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ή εκπονήθηκαν από ευρωπαϊκά δίκτυα/ενώσεις.

Τα αποτελέσματα της ανάλυσης αποτελούν τη βάση για την πολιτική και την πρακτική εργασία του έργου.

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Sylvia Liuti, Chiara Marchetta - FORMA.Azione srl

Mario Vučić, Sandra Petek, Mateja Mandić, Ana Tomljanović - Οργανισμός Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης και Εκπαίδευσης Ενηλίκων (AVETAΕ)

Antonela Marjanušić, Tajana Marušić - Ίδρυμα Εκπαίδευσης Ενηλίκων Dante

Ξάνθια Αριστείδου - CARDET

Mariana Matache, Maria Patrascu, Marin Matache - Euro Adult Education Association

Αλέξιος Κόκκος, Δημήτριος Πατρώνας – Επιστημονική Ένωση Εκπαίδευσης Ενηλίκων

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ: Asociatia Institutul **Bucovina**

Σεπτέμβριος, 2023

Πίνακας περιεχομένων

1	Εισαγωγή	6
2	Αναφορές ανάλυσης	Error! Bookmark not defined.
	Ανάλυση χώρας - Κροατία.....	11
	Αναφορές	18

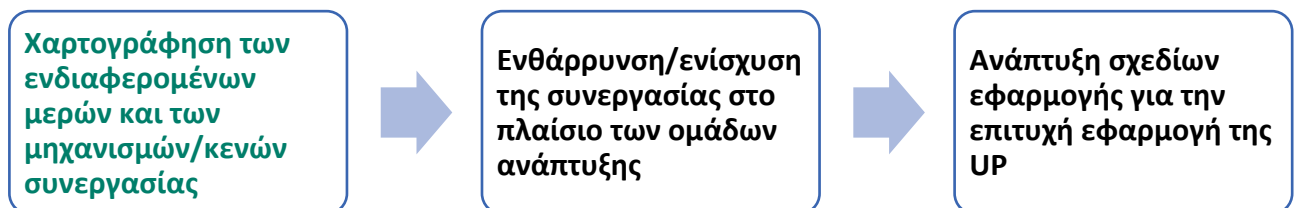
1 Εισαγωγή

Οι ακόλουθες εθνικές εκθέσεις αποτελούν το αποτέλεσμα της αρχικής ανάλυσης που διεξήγαγαν οι εταίροι του έργου στην Κροατία, την Κύπρο, την Ελλάδα, την Ιταλία, τη Λετονία και τη Ρουμανία με στόχο να εμβαθύνουν στην πραγματική κατάσταση της εφαρμογής της πρωτοβουλίας Upskilling Pathways (UP) σε κάθε χώρα του έργου και σε επίπεδο ΕΕ.

Συγκεκριμένα, η ανάλυση αποσκοπούσε στη συλλογή ποσοτικών και ποιοτικών δεδομένων και πληροφοριών σχετικά με:

- υφιστάμενα και ελλείποντα ενδιαφερόμενα μέρη,
- υφιστάμενους μηχανισμούς και δομές συνεργασίας,
- κενά στη συνεργασία,
- καλές πρακτικές σε σχέση με την εφαρμογή των διαδρομών αναβάθμισης της κατάρτισης στις χώρες-εταίρους και σε επίπεδο ΕΕ,

προκειμένου να **αποτελέσει τη βάση για τις εργασίες πολιτικής και πρακτικής του έργου.**

Η διαδικασία ανάλυσης επέτρεψε στους εταίρους να διερευνήσουν και να ανταλλάξουν γνώσεις σχετικά με διάφορες πτυχές που σχετίζονται με την πρωτοβουλία UP, με:

- ανάλυση των κυριότερων προκλήσεων κατά την εφαρμογή της, με σκοπό τον προσδιορισμό των δυνατών και αδύνατων σημείων της συνεργασίας, τον εντοπισμό των υφιστάμενων δομών συντονισμού, των ελλειπόντων ενδιαφερομένων μερών και του τρόπου με τον οποίο αυτό επηρέασε την ομαλή διαδικασία εφαρμογής,
- χαρτογράφηση και ανάλυση του καταλόγου των πιθανών/χρήσιμων ενδιαφερομένων μερών που πρέπει να εμπλακούν, ώστε να καταστεί σαφής η προστιθέμενη αξία και η αναμενόμενη συμβολή τους,
- καθορίζοντας πώς μπορούν να επιτρέψουν περαιτέρω την εφαρμογή της UP.

Προκειμένου να συλλεχθούν υψηλής ποιότητας δεδομένα, η ανάλυση διεξάγεται σύμφωνα με δύο διαφορετικές μεθοδολογίες, οι οποίες αποσκοπούν στον προσδιορισμό των κενών στη συνεργασία και στον εντοπισμό ευκαιριών για την ενίσχυση των θετικών/σημαντικών

σχέσεων που ήδη υπάρχουν και τη συμμετοχή και εμπλοκή ελλειπόντων ή/και νέων ενδιαφερομένων μερών: **Ανάλυση γραφείου και χαρτογράφηση των ενδιαφερομένων μερών.**

Η **ανάλυση δεδομένων** είχε ως κύριο στόχο να εμβαθύνει στην πραγματική κατάσταση της εφαρμογής της πρωτοβουλίας UP σε κάθε χώρα του έργου και σε επίπεδο ΕΕ, διερευνώντας:

- νομοθετικό πλαίσιο και μέτρα,
- βασικά μέτρα,
- ευρείες ομάδες-στόχους,
- κύριες προκλήσεις για την προσέγγιση των ομάδων-στόχων,
- κύριες προκλήσεις στην αξιολόγηση των δεξιοτήτων, την παροχή προσαρμοσμένης μάθησης και την επικύρωση και αναγνώριση των αποκτηθέντων δεξιοτήτων,
- φορείς που παρέχουν διαδρομές αναβάθμισης,
- μηχανισμό συνεργασίας.

Βασίστηκε σε πρόσφατη βιβλιογραφική ανασκόπηση και στη διαβούλευση με εθνικά έγγραφα της ΕΕ σχετικά με τις πολιτικές μάθησης και εκπαίδευσης ενηλίκων και τις διαδρομές αναβάθμισης της κατάρτισης, τα οποία δημοσιεύθηκαν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ή εκπονήθηκαν από ευρωπαϊκά δίκτυα/ενώσεις.

Η χαρτογράφηση των ενδιαφερομένων αναπτύχθηκε σε επίπεδο χώρας μέσω διαφόρων δραστηριοτήτων:

- **εσωτερικός προβληματισμός** στον οργανισμό-εταίρο ή/και στην εθνική ομάδα έργου, ο οποίος προκαλείται με συλλογικό καταιγισμό ιδεών σχετικά με συγκεκριμένα βασικά ερωτήματα, ώστε να υπάρχει κοινή άποψη για τις κύριες ανάγκες και τους στόχους για την ανάπτυξη της συνεργασίας με/μεταξύ των ενδιαφερομένων μερών,
- **ομάδες εστίασης/συνεντεύξεις** με εθνικούς ενδιαφερόμενους φορείς σύμφωνα με κοινές κατευθυντήριες γραμμές, με κύριο στόχο να τους καθοδηγήσουν στην αυτοαξιολόγηση του ρόλου τους στις διαδρομές αναβάθμισης της κατάρτισης, της καταλληλότητάς τους και της κύριας συμβολής τους.

Ως αποτελέσματα των μεθοδολογιών που εφαρμόστηκαν, οι εταίροι/εθνική ομάδα συνέταξαν μια Έκθεση **Ανάλυσης Χώρας** και έναν **Πίνακα Χαρτογράφησης των ενδιαφερομένων μερών**, ως εξής.

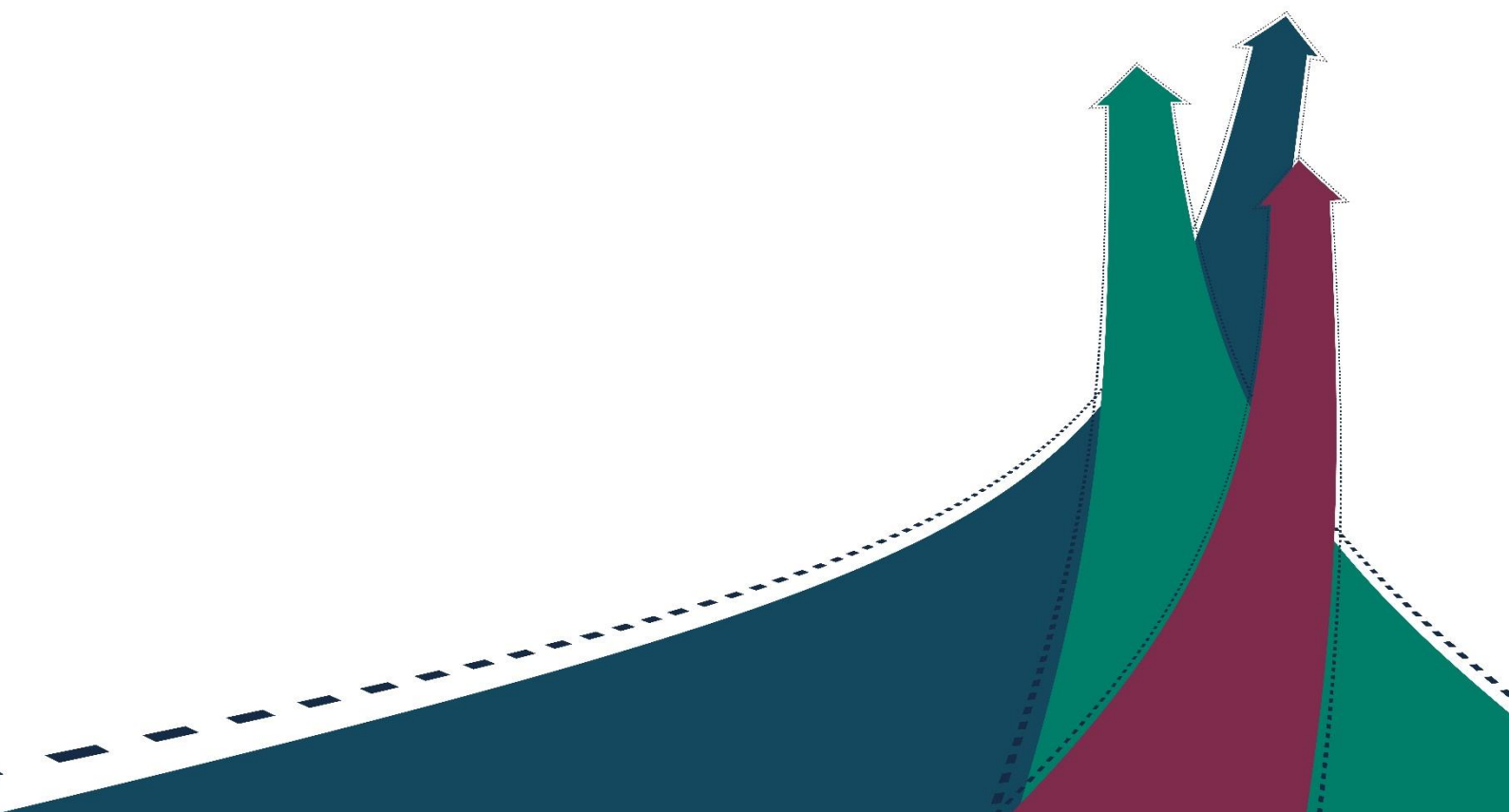

2 Έκθεση ανάλυσης

Έκθεση των αναλύσεων που πραγματοποιήθηκαν σε αντίστοιχο εθνικό επίπεδο

KPOATIA

Ανάλυση χώρας - Κροατία

Χώρα	Κροατία
Υπεύθυνος οργανισμός/οι	Οργανισμός Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης και Εκπαίδευσης Ενηλίκων (AVETAΕ), Ίδρυμα Εκπαίδευσης Ενηλίκων Dante

Διαδρομές αναβάθμισης σε κάθε χώρα: κατάσταση της εφαρμογής, κύριες ομάδες-στόχοι, προκλήσεις

Σύμφωνα με τον νόμο για την εκπαίδευση ενηλίκων, η εκπαίδευση ενηλίκων περιλαμβάνει: εφαρμογή επίσημων εκπαιδευτικών προγραμμάτων για την απόκτηση και αξιολόγηση συνόλων μαθησιακών αποτελεσμάτων/προγραμμάτων σπουδών για την απόκτηση προσόντων **επιπέδου 1** (πιστοποιητικό πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης), **επιπέδου 2** (πιστοποιητικό επαγγελματικής εκπαίδευσης), **επιπέδου 3** (πιστοποιητικό ανώτερης δευτεροβάθμιας επαγγελματικής εκπαίδευσης, 1-2 έτη), **επιπέδου 4**, **επιπέδου 4.1** (πιστοποιητικό επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, 3 έτη), **επίπεδο 4.2**. (πιστοποιητικό επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, 4 έτη) και στο **επίπεδο 5** (εξειδικευμένα προγράμματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης)¹ του Κροατικού Πλαισίου Προσόντων (CROQF), συγκεκριμένα:

α) εκπαιδευτικά προγράμματα για την απόκτηση και την αξιολόγηση **συνόλων μαθησιακών αποτελεσμάτων (δηλ. micro-credentials)**

β) εκπαιδευτικά προγράμματα για την απόκτηση **μερικών προσόντων**

γ) εκπαιδευτικό πρόγραμμα για την απόκτηση **πλήρους τίτλου σπουδών**.

Τα εκπαιδευτικά προγράμματα για την απόκτηση μερικών προσόντων περιλαμβάνουν:

α) **επαγγελματική κατάρτιση** - επιμέρους προσόντα που αποκτώνται στο επίπεδο 2, 3 και 4 του CROQF και η πρόσβαση σε αυτά γίνεται τουλάχιστον από το επίπεδο 1 (πιστοποιητικό πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης)

β) **προγράμματα επαγγελματικής ανάπτυξης** - επιμέρους προσόντα που αποκτώνται στο επίπεδο 4 του CROQF και η πρόσβαση σε αυτά γίνεται τουλάχιστον από το ίδιο επίπεδο

γ) **επαγγελματική εξειδικευμένη κατάρτιση** - επιμέρους προσόντα που αποκτώνται στο επίπεδο 5 του CROQF και η πρόσβαση σε αυτά γίνεται τουλάχιστον από το επίπεδο 4.1.

Το κροατικό πλαίσιο προσόντων (CROQF) είναι ένα μέσο που διέπει ολόκληρο το σύστημα προσόντων που απονέμονται σε όλα τα επίπεδα εκπαίδευσης στη Δημοκρατία της Κροατίας. Το CROQF εισάγει **επαγγελματικά πρότυπα** και **πρότυπα προσόντων** που χρησιμεύουν ως βάση για τη δημιουργία εκπαιδευτικών προγραμμάτων σε όλα τα επίπεδα εκπαίδευσης. Το επαγγελματικό πρότυπο περιλαμβάνει έναν κατάλογο όλων των βασικών θέσεων εργασίας

¹ <https://www.cedefop.europa.eu/files/2021-09/Croatia-nqf-country-page.jpg>

ενός συγκεκριμένου επαγγέλματος και έναν κατάλογο των ικανοτήτων που απαιτούνται για την επιτυχή εκτέλεσή τους- το πρότυπο δεξιοτήτων περιλαμβάνει όλα τα μαθησιακά αποτελέσματα που πρέπει να αποκτηθούν σε κάθε πρόγραμμα που οδηγεί σε μία συγκεκριμένη δεξιότητα².

Ο νέος νόμος για την εκπαίδευση ενηλίκων που εγκρίθηκε το 2021 αποτέλεσε μια από τις καινοτομίες για την Κροατία σε συστημικό επίπεδο, εισάγοντας την αναγνώριση των **microcredentials**. Σύμφωνα με τον νέο νόμο, ο Οργανισμός Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης και Εκπαίδευσης Ενηλίκων ανέπτυξε λεπτομερή "Μεθοδολογία για τη δημιουργία προγραμμάτων εκπαίδευσης ενηλίκων για την απόκτηση μικροπροσόντων, μερικών προσόντων και πλήρων προσόντων που χρηματοδοτούνται μέσω κουπονιών και άλλων πηγών χρηματοδότησης".

Η καινοτομία αυτών των προγραμμάτων που οδηγούν σε microcredentials έγκειται επίσης στον τύπο χρηματοδότησής τους, καθώς εισάγουν **κουπόνια** για άτομα που ασχολούνται με την εκπαίδευση. Τα κουπόνια εκδίδονται από την κροατική υπηρεσία απασχόλησης (CES) από τον Απρίλιο του 2022. Μέχρι το τέλος Οκτωβρίου 2022, περισσότερα από 102 ιδρύματα εκπαίδευσης ενηλίκων ήταν καταγεγραμμένα με περισσότερα από 711 διαθέσιμα προγράμματα μικροπιστοποίησης, συμπεριλαμβανομένου ενός τεράστιου αριθμού προγραμμάτων για ψηφιακές και πράσινες δεξιότητες. Οι εκπαιδευόμενοι στους οποίους χορηγείται κουπόνι λαμβάνουν κατά μέσο όρο 1.300 ευρώ (καταβάλλονται απευθείας στον επιλεγμένο και πιστοποιημένο πάροχο εκπαίδευσης και κατάρτισης). Η πλειονότητα αυτών των εκπαιδευομένων είναι άνεργοι ή αναζητούν μια νέα επαγγελματική ευκαιρία (78%). Μέχρι σήμερα, περισσότερα από 10.700 άτομα έχουν υποβάλει αίτηση για να λάβουν κουπόνι. Οι μικροπιστοποιήσεις που προωθούνται μέσω αυτού του συστήματος κουπονιών έχουν ήδη καταστεί ένα από τα πιο προωθημένα μέτρα για την προσέλκυση εκπαιδευομένων στην εκπαίδευση ενηλίκων, ενώ παράλληλα διασφαλίζεται ότι η παρεχόμενη εκπαίδευση είναι ευθυγραμμισμένη με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας.

Τα οφέλη όλων αυτών των μεταρρυθμίσεων στο κροατικό σύστημα εκπαίδευσης ενηλίκων περιλαμβάνουν:

- προτεραιότητα στην ανάπτυξη δεξιοτήτων και στη **μάθηση με βάση την εργασία**, υιοθετώντας μια μαθητοκεντρική προσέγγιση
- αναδιαμόρφωση της δομής για την πρόβλεψη της αγοράς εργασίας και της **ανατροφοδότησης** μεταξύ των επαγγελματικών προτύπων, των προτύπων προσόντων και των προγραμμάτων σπουδών
- δραστική αύξηση του αριθμού και της ποικιλίας των προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης και επαγγελματικής ανάπτυξης που διατίθενται **δωρεάν** για τα άτομα (καθώς πριν από τη μεταρρύθμιση αυτή η πλειονότητα των προγραμμάτων πληρωνόταν από τους ίδιους τους εκπαιδευόμενους ή σπάνια χρηματοδοτούνταν μέσω προκηρύξεων δημόσιων συμβάσεων για συγκεκριμένα ελλειμματικά επαγγέλματα)
- δωρεάν πρόσβαση στην εκπαίδευση τόσο για **εργαζόμενους όσο και για ανέργους**

² <https://www.cedefop.europa.eu/en/news/croatia-follow-croatian-qualifications-framework-register>

- τη δυνατότητα σε ενήλικους με το **επίπεδο 1 του CROQF** (πιστοποιητικό πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης) να αποκτήσουν πρόσβαση σε microcredentials που αποκτώνται στο επίπεδο 2, 3 και 4 του CROQF, εξασφαλίζοντας έτσι μεγαλύτερη κάθετη κινητικότητα.

Ωστόσο, εξακολουθούν να υπάρχουν ορισμένες προκλήσεις.

- Μια σημαντική πρόκληση που αναφέρθηκε από όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς είναι η **προσέγγιση και η παρακίνηση** ενηλίκων με χαμηλά προσόντα να συμμετάσχουν στην εκπαίδευση, λαμβάνοντας υπόψη τις εμπειρίες τους στην επίσημη εκπαίδευση, την αυτοπεποίθηση και την αίσθηση της επιτυχίας. Υπάρχει ανάγκη για πιο στοχευμένες και καινοτόμες προσεγγίσεις για την αποτελεσματική εμπλοκή αυτών των ατόμων - για την εφαρμογή εθνικών εκστρατειών στα μέσα ενημέρωσης για την προώθηση των πλεονεκτημάτων της εκπαίδευσης και κατάρτισης, για την παροχή της απαραίτητης υποστήριξης που μπορεί να τους επιτρέψει την πρόσβαση στη μάθηση (π.χ. πληρωμένα έξοδα μεταφοράς για τους εκπαιδευόμενους που ζουν πιο μακριά από τα κέντρα κατάρτισης, πληρωμένη κατάρτιση κατά τη διάρκεια της εργασίας που επιτρέπει στους ενήλικους να κάνουν και τα δύο με την υποστήριξη του εργοδότη). Αυτό περιλαμβάνει επίσης την επαγγελματική καθοδήγηση ή/και οποιαδήποτε πληροφορία παρέχεται στους εκπαιδευόμενους - αυτό θα μείωνε σημαντικά τον αριθμό των ενηλίκων που εγκαταλείπουν τα αρχικά στάδια της διαδικασίας, καθώς και θα αύξανε τον αριθμό των ενηλίκων που ενδιαφέρονται για μάθηση.
- Ενώ το σύστημα των κουπονιών έχει επιφέρει μεγάλες βελτιώσεις στο σύστημα απόκτησης μικρο- ή μερικών προσόντων, **η διαδικασία απόκτησης ενός πλήρους τίτλου** στο επίπεδο 3/4 (δευτεροβάθμια εκπαίδευση) εξακολουθεί να είναι πολύ χρονοβόρα και να μην είναι προσαρμοσμένη στους ενήλικους, (δηλαδή, περιέχει θέματα και περιεχόμενο που αναπτύχθηκαν αρχικά για εφήβους που έχουν πρόσβαση στη λεγόμενη κανονική εκπαίδευση στα σχολεία δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης), γεγονός που αποθαρρύνει σημαντικά τα άτομα από την πρόσβαση σε αυτά τα εκπαιδευτικά προγράμματα και αυτό τους αφήνει ανίκανους να έχουν πρόσβαση σε περαιτέρω εκπαίδευση και ευκαιρίες μάθησης που απαιτούν CROQF 3 ή 4. Επιπλέον, η ανάπτυξη πράσινων και ψηφιακών δεξιοτήτων προσφέρεται μέσω κουπονιών, αλλά ένας δυσανάλογα μεγάλος αριθμός συμμετεχόντων ενδιαφέρεται για ψηφιακές δεξιότητες και όχι για πράσινες δεξιότητες.
- Ενώ υπάρχουν ορισμένα προγράμματα κατάρτισης που διατίθενται μέσω του συστήματος κουπονιών που **απαιτούν μόνο το CROQF 1** - είναι δυσανάλογα χαμηλός ο αριθμός τους, με αποτέλεσμα την ανεπαρκή κάθετη κινητικότητα των εκπαιδευομένων. Επιπλέον, τα προγράμματα κατάρτισης που χρηματοδοτούνται μέσω του συστήματος κουπονιών σχετίζονται μόνο με την ανάπτυξη ψηφιακών ή πράσινων δεξιοτήτων, **περιορίζοντας έτσι το εύρος των θεμάτων και των προσόντων** που προσφέρονται δωρεάν για τους ενήλικους.
- **Τα τυπικά προσόντα δεν μπορούν να αποκτηθούν μέσω της αναγνώρισης της μη τυπικής και άτυπης μάθησης**, αλλά το έργο του ΟΟΣΑ για τη δημιουργία ενός συστήματος επικύρωσης της προηγούμενης μάθησης στην Κροατία βρίσκεται σε εξέλιξη³.

³ <https://www.oecd.org/els/emp/skills-and-work/adult-learning/validation-prior-learning-croatia.htm>

Συνεργασία των ενδιαφερόμενων μερών στην UP: επιτυχημένοι μηχανισμοί συνεργασίας, ελλείποντες ενδιαφερόμενοι και κενά στη συνεργασία

Έχουν πραγματοποιηθεί συνεντεύξεις με τους βασικούς κροατικούς ενδιαφερόμενους φορείς στον τομέα της εκπαίδευσης ενηλίκων σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο. Αυτό περιλαμβάνει δημόσιους φορείς όπως το Υπουργείο Επιστημών και Παιδείας, το Υπουργείο Εργασίας, Συνταξιοδοτικού Συστήματος, Οικογενειακής και Κοινωνικής Πολιτικής και την Κροατική Υπηρεσία Απασχόλησης. Άλλοι ενδιαφερόμενοι φορείς σε εθνικό επίπεδο που συμμετείχαν είναι ενώσεις: η Ένωση Ιδρυμάτων Εκπαίδευσης Ενηλίκων, η Ένωση για την Προώθηση του Ανθρώπινου Δυναμικού και της Εκπαίδευσης Ενηλίκων στο Εμπορικό Επιμελητήριο της Κροατίας, η Κροατική Ανδραγωγική Εταιρεία και η Ένωση Εργοδοτών της Κροατίας. Επίσης συνεντεύξεις δόθηκαν από ένα μεγάλο εύρος παρόχων κατάρτισης, καθώς και από περιφερειακά/δημοτικά παραρτήματα εθνικών ενώσεων και φορέων.

Οι ελλείψεις και οι προκλήσεις του εκπαιδευτικού συστήματος που τονίστηκαν από τους ενδιαφερόμενους φορείς, περιλαμβάνουν την έλλειψη χρόνου για τους εργαζόμενους με χαμηλά προσόντα, την εκροή εργατικού δυναμικού και την ανεπαρκή επένδυση των εργοδοτών στην ανάπτυξη των εργαζομένων τους. Εάν οι εργοδότες δεν επενδύουν επαρκώς στην ανάπτυξη των εργαζομένων, ίσως χρειαστεί περαιτέρω δέσμευση και συνηγορία για να τους ενθαρρύνουν να συμμετάσχουν στις προσπάθειες αναβάθμισης των δεξιοτήτων τους. Η εστίαση στα microcredentials και τις ψηφιακές ικανότητες θα πρέπει να ευθυγραμμιστεί με τις εξελισσόμενες απαιτήσεις της αγοράς εργασίας και να διασφαλίσει τη συνάφεια των δεξιοτήτων που διδάσκονται. Το υφιστάμενο σύστημα δεν αναγνωρίζει τις προηγούμενες γνώσεις, χρειάζεται ένα διευρυμένο σύστημα κουπονιών, απαιτεί περισσότερη προβολή στα μέσα ενημέρωσης για ορισμένα επαγγέλματα και βελτίωση της καθοδήγησης που παρέχεται στους ενήλικους.

Όπως προκύπτει από τις απαντήσεις όλων των ενδιαφερομένων, υπάρχει ήδη ένας καλός ιστός συνεργασίας για την αντιμετώπιση αυτών των ζητημάτων μεταξύ των αρμόδιων υπουργείων, των ενώσεων ALE, των υπηρεσιών απασχόλησης, των εργοδοτών, των συνδικάτων και των παρόχων ALE. (π.χ. υπηρεσία απασχόλησης με τα αρμόδια υπουργεία, εργοδότες και παρόχους ALE, εργοδότες με παρόχους ALE και αρμόδιους φορείς).

Επιπλέον, όπως ανέφερε ένας από τους ενδιαφερόμενους φορείς, μέσω των ευρωπαϊκών προγραμμάτων και της εφαρμογής του CROQF, τα τελευταία χρόνια έχει αυξηθεί σημαντικά η συνεργασία μεταξύ των ενδιαφερόμενων φορέων, από την αγορά εργασίας έως τους κρατικούς φορείς, ιδίως το CES, το Υπουργείο Επιστημών και Παιδείας, το Υπουργείο Εργασίας, το Υπουργείο Συντάξεων, το Υπουργείο Οικογένειας και Κοινωνικής Πολιτικής. Η συνεργασία επεκτάθηκε επίσης σε ευρωπαϊκούς θεσμούς, ιδίως οργανισμούς (EACEA, CEDEFOP).

Μια σημαντική διαπίστωση σχετικά με τα κενά στη συνεργασία είναι ότι ενώ κάθε ενδιαφερόμενος φαίνεται να εντοπίζει πού συμβάλλει στη βελτίωση της UP στην Κροατία, φαίνεται να θεωρεί άλλους ενδιαφερόμενους υπεύθυνους για την επίλυση του ζητήματος, δηλαδή, έχουν προτάσεις για το τι πρέπει να γίνει και βήματα που κάνουν προς αυτή την

κατεύθυνση, αλλά αναθέτουν το έργο αυτό κυρίως σε κάποιον άλλο, σε έναν άλλο ενδιαφερόμενο. Οι ενδιαφερόμενοι με μεγαλύτερη εθνική εμβέλεια φαίνεται να πιστεύουν ότι οι ενδιαφερόμενοι που εργάζονται σε τοπικό επίπεδο μπορούν να προσεγγίσουν καλύτερα τα άτομα και το αντίστροφο.

Αυτό δείχνει ότι και οι δύο ενδιαφερόμενοι και η συνεργασία τους θα ωφεληθούν πολύ από τη συνάντηση, την ανταλλαγή και την επαναξιολόγηση των ρόλων και των προσδοκιών τους ο ένας από τον άλλον. Ένας ενδιαφερόμενος πρότεινε ακόμη και τη δημιουργία ενός κοινού οργάνου που θα περιλάμβανε όλους τους σημαντικούς ενδιαφερόμενους. Η συμφωνία για μια κοινή στρατηγική θα μπορούσε να συμβάλει στη διασφάλιση της ικανοποίησης των αναγκών και της αντιμετώπισης των ζητημάτων.

Για περισσότερες πληροφορίες, δείτε τον **πίνακα αντιστοίχισης των ενδιαφερομένων** [εδώ](#).

Άλλες σχετικές εμπειρίες από την ενεργοποίηση/συνεργασία των ενδιαφερομένων μερών

Σε όλους τους εμπλεκόμενους φορείς που συμμετέχουν στην πρωτοβουλία UP, προκύπτει ένα μοτίβο συνεργατικών προσπαθειών. Πολλοί ενδιαφερόμενοι συνεργάζονται ενεργά μεταξύ τους για τον σχεδιασμό και την εφαρμογή προγραμμάτων αναβάθμισης των δεξιοτήτων που ευθυγραμμίζουν την εκπαίδευση με τις απαιτήσεις της αγοράς εργασίας. Οι συνεργασίες αυτές συχνά περιλαμβάνουν την αναζήτηση αυξημένων κονδυλίων για τη στήριξη προγραμμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης, με ιδιαίτερη έμφαση στη διάθεση κονδυλίων για την κατάρτιση βασικών δεξιοτήτων και εξειδικευμένων προγραμμάτων που αποσκοπούν στη γεφύρωση του χάσματος δεξιοτήτων.

Κοινός στόχος των ενδιαφερομένων είναι να διασφαλιστεί ότι τα προγράμματα αυτά σχεδιάζονται με έμφαση στην ποιότητα και τη συνάφεια. Αναγνωρίζουν τη σημασία των προσαρμοσμένων προγραμμάτων που ανταποκρίνονται ειδικά στις μοναδικές ανάγκες των ατόμων με χαμηλά προσόντα, διατηρώντας παράλληλα υψηλά πρότυπα εκπαίδευσης. Η εστίαση αυτή επεκτείνεται στα κανονιστικά πλαίσια και στην αναγνώριση της προηγούμενης μάθησης, όπου οι ενδιαφερόμενοι εργάζονται για τη θέσπιση κατευθυντήριων γραμμών που διασφαλίζουν την αποτελεσματικότητα των προγραμμάτων και την ευθυγράμμιση με το εθνικό πλαίσιο προσόντων.

Ωστόσο, οι ενδιαφερόμενοι φορείς γνωρίζουν τις προκλήσεις όσον αφορά στην παρακίνηση των ατόμων με χαμηλά προσόντα να συμμετάσχουν ενεργά σε αυτά τα προγράμματα. Αναγνωρίζουν ότι οι στρατηγικές δέσμευσης χρειάζονται βελτίωση για να ξεπεραστούν τα εμπόδια στην εγγραφή και τη συμμετοχή. Επιπλέον, ορισμένοι ενδιαφερόμενοι επισημαίνουν τις προκλήσεις όσον αφορά την ίδια τη συνεργασία. Η επικοινωνία και ο συντονισμός μεταξύ των διαφόρων ενδιαφερομένων είναι τομείς που χρήζουν περαιτέρω προσοχής για να διασφαλιστεί η αποτελεσματική συνεργασία και εφαρμογή.

Για την αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων, οι ενδιαφερόμενοι φορείς υποστηρίζουν την αλλαγή. Πολλοί ενδιαφερόμενοι δίνουν έμφαση στην εισαγωγή microcredentials, στη βελτίωση των μοντέλων χρηματοδότησης, στον εξορθολογισμό των διαδικασιών και στις

βελτιωμένες στρατηγικές επικοινωνίας. Αναγνωρίζουν ότι η ευαισθητοποίηση και η προώθηση της συμμετοχής στα εκπαιδευτικά προγράμματα αποτελούν ζωτικές πτυχές των προσπαθειών τους.

Στο επίκεντρο των δεσμεύσεων των ενδιαφερομένων είναι ο στόχος της αντιμετώπισης των ελλείψεων δεξιοτήτων στο εργατικό δυναμικό. Οι εμπλεκόμενοι φορείς είναι αφοσιωμένοι στη γεφύρωση του χάσματος μεταξύ της εκπαίδευσης και των αναγκών της βιομηχανίας, διασφαλίζοντας ότι το εργατικό δυναμικό είναι εφοδιασμένο με τις δεξιότητες που απαιτεί ένα ταχέως μεταβαλλόμενο εργασιακό τοπίο. Οι πρωτοβουλίες τους ευθυγραμμίζονται με ευρύτερες εθνικές στρατηγικές και πολιτικές, όπως η Εθνική Στρατηγική 2030 και άλλες πρωτοβουλίες για την ανάπτυξη δεξιοτήτων, αναδεικνύοντας τη δέσμευσή τους να στηρίξουν την οικονομική και κοινωνική πρόοδο της χώρας.

Ένα επαναλαμβανόμενο θέμα είναι η έμφαση στην πρόσβαση και τη συμμετοχικότητα. Οι ενδιαφερόμενοι φορείς δεσμεύονται να παρέχουν ευκαιρίες εκπαίδευσης και κατάρτισης που απευθύνονται σε άτομα με διαφορετικά επίπεδα δεξιοτήτων και υπόβαθρο. Η δέσμευση αυτή απορρέει από την πίστη στη μετασχηματιστική δύναμη της εκπαίδευσης, που επιτρέπει στα άτομα να αποκτήσουν τις δεξιότητες που χρειάζονται για να επιτύχουν στη σταδιοδρομία τους και να συμβάλουν στην ανάπτυξη και την ευημερία του έθνους.

Ποιοτικές πληροφορίες σχετικά με τη διαδικασία ανάλυσης

Συνολικά 14 ενδιαφερόμενοι πήραν συνεντεύξεις, είτε δια ζώσης είτε μέσω βιντεοκλήσης. Κάθε ενδιαφερόμενος απευθύνθηκε σε ξεχωριστή συνέντευξη (ένας προς έναν). Στη διαδικασία συμπεριλήφθηκε ένα ευρύ φάσμα βασικών ενδιαφερομένων - εκπρόσωποι των αρμόδιων υπουργείων, ενώσεις ALE, υπηρεσίες απασχόλησης, εργοδότες, συνδικάτα και πάροχοι ALE.

Τα ενδιαφερόμενα μέρη που συμμετείχαν στη διαδικασία ανάλυσης έδειξαν αξιόπαινο επίπεδο δέσμευσης. Μέσω της συμβολής τους, των ερωτήσεων και των προβληματισμών τους, συνέβαλαν ενεργά στη διερεύνηση των μονοπατιών αναβάθμισης των δεξιοτήτων στην Κροατία. Η προθυμία τους να μοιραστούν τις εμπειρίες τους, να θέσουν σχετικές ερωτήσεις και να απαντήσουν στοχαστικά στις ιδέες τους αναδεικνύει το υψηλό επίπεδο συμμετοχής τους και το γνήσιο ενδιαφέρον τους για την κατανόηση της πολυπλοκότητας που περιβάλλει τις πρωτοβουλίες αναβάθμισης των δεξιοτήτων.

Η προθυμία τους να συμμετάσχουν στη διαδικασία ανάλυσης, καθώς και οι απαντήσεις που δόθηκαν κατά τη διάρκεια των συνεντεύξεων, δείχνουν ότι υπάρχει καλή, ήδη καθιερωμένη, συνεργασία μεταξύ των ενδιαφερομένων μερών, η οποία όμως θα μπορούσε να ενισχυθεί με καλύτερη και συνεχή επικοινωνία και σαφέστερη κατανομή/απονομή αρμοδιοτήτων όσον αφορά την αντιμετώπιση των εμποδίων/διαδρομών αναβάθμισης των δεξιοτήτων των ενηλίκων.

Εκτός από το να συμπεριλάβουμε περισσότερους ενδιαφερόμενους στα επόμενα βήματα του έργου, ελπίζουμε να συμπεριλάβουμε τους ίδιους ανταποκριτές για να ενθαρρύνουμε την καλύτερη δικτύωση μεταξύ τους και να τους υποστηρίξουμε στην επινόηση λύσεων και

στρατηγικών μετριασμού των εμποδίων που εντοπίστηκαν για την αναβάθμιση των επαγγελματικών προσόντων στην Κροατία.

Καλές πρακτικές

Σημείωση: Ως "ορθές πρακτικές" ορίζονται, στο πλαίσιο αυτό, στρατηγικές, προσεγγίσεις ή/και δραστηριότητες που έχουν αποδειχθεί μέσω έρευνας ή/και αξιολόγησης ότι είναι αποτελεσματικές, αποδοτικές, βιώσιμες ή/και μεταβιβάσιμες και ότι οδηγούν αξιόπιστα στο επιθυμητό αποτέλεσμα όσον αφορά την υποστήριξη του εντοπισμού, της δέσμευσης, της δέσμευσης των ενδιαφερομένων μερών καθώς και της συνεργασίας μεταξύ τους, με ειδική αναφορά στην πρωτοβουλία UP. Οι καλές πρακτικές μπορεί να είναι τοπικές, περιφερειακές, εθνικές ή διεθνείς.

Οι καλές πρακτικές έχουν αναδείξει τη σημασία της προσφοράς προσαρμοσμένων, διαδραστικών και ελκυστικών μαθησιακών εμπειριών για άτομα με χαμηλά προσόντα. Οι πάροχοι ALE θα πρέπει να προσαρμόζουν τις μεθόδους διδασκαλίας στις ανάγκες των ενήλικων εκπαιδευομένων, προωθώντας πρακτικές δεξιότητες σχετικές με τα επιθυμητά επαγγέλματα. Προσφέροντας ευέλικτο χρονοδιάγραμμα, ψυχοκοινωνική υποστήριξη και απλουστευμένες διαδικασίες εγγραφής, τα ιδρύματα μπορούν να αυξήσουν την αυτοπεποίθηση, τα κίνητρα και τη διατήρηση των εκπαιδευομένων.

Επιπλέον, οι ορθές πρακτικές περιλαμβάνουν το σχεδιασμό προγραμμάτων κατάρτισης προσαρμοσμένων στις ανάγκες των εργοδοτών, τη συμμετοχή τους στην ανάπτυξη του προγράμματος σπουδών και τη διευκόλυνση των ευκαιριών πρακτικής κατάρτισης. Οι συνεργατικές προσπάθειες μεταξύ των παρόχων ALE, της υπηρεσίας απασχόλησης και των εργοδοτών μπορούν να ενισχύσουν την απασχολησιμότητα των εκπαιδευομένων και να ευθυγραμμίσουν την κατάρτιση με τις απαιτήσεις του κλάδου.

Οι μισοί από τους ενδιαφερόμενους φορείς που ερωτήθηκαν ανέφεραν επίσης το έργο *Zaželi*. Το "Zaželi - πρόγραμμα απασχόλησης γυναικών" χρηματοδοτήθηκε στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος Αποτελεσματικοί Ανθρώπινοι Πόροι 2014-2020 από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο. Το έργο υλοποιούνταν από μονάδες τοπικής αυτοδιοίκησης και ενώσεις με διάρκεια έως 30 μήνες και αποσκοπούσε στην απασχόληση γυναικών που βρίσκονταν σε μειονεκτική θέση στην αγορά εργασίας, με έμφαση στις γυναίκες άνω των 50 ετών, στις γυναίκες με την υψηλότερη ολοκληρωμένη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, στις γυναίκες με αναπηρία, στις γυναίκες θύματα εμπορίας ανθρώπων, στις θεραπευόμενες τοξικομανείς, στις γυναίκες θύματα ενδοοικογενειακής βίας, στις άστεγες γυναίκες.

Μέσω του προγράμματος "Zaželi - πρόγραμμα απασχόλησης γυναικών" και των τριών φάσεων υλοποίησής του, χρηματοδοτήθηκαν με επιτυχία συνολικά 1.184 έργα. Περισσότερες από 22,5 χιλιάδες γυναίκες απασχολήθηκαν οι οποίες παρείχαν υπηρεσίες υποστήριξης και φροντίδας σε σχεδόν 130 χιλιάδες ηλικιωμένους ή/και ασθενείς, γεγονός που αποδεικνύει τη σημασία και την αποτελεσματικότητα του προγράμματος στην ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και στην παροχή της απαραίτητης φροντίδας και προσοχής στις πιο ευάλωτες κοινωνικές ομάδες.

Ένας ενδιαφερόμενος εξύμνησε επίσης την εθνική εκστρατεία της AVETAΕ για την *Εβδομάδα Δια Βίου Μάθησης*, μέσω της οποίας οι πολίτες ενημερώνονται για τη σημασία της εκπαίδευσης και της μάθησης και η οποία διεξάγεται εδώ και πάνω από 15 χρόνια. Η ραχοκοκαλιά κάθε Εβδομάδας Δια Βίου Μάθησης είναι η ενημέρωση των πολιτών για τους τρόπους με τους οποίους μπορούν να γίνουν μέρος της διαδικασίας της δια βίου μάθησης και η παρακίνησή τους να το πράξουν. Η εκστρατεία έχει αναπτυχθεί με την πάροδο των ετών: ο αριθμός των δραστηριοτήτων, των τομέων υλοποίησης και των εμπλεκόμενων φορέων έχει

αυξηθεί, η συμμετοχή των βασικών ενδιαφερομένων έχει ενισχυθεί και - το σημαντικότερο - ο αριθμός των πολιτών που συμμετέχουν αυξάνεται συνεχώς. Κατά τη διάρκεια της εκστρατείας, οι πολίτες έχουν τη δυνατότητα να επισκέπτονται δωρεάν εργαστήρια, διαλέξεις, στρογγυλά τραπέζια και παρόμοιες εκδηλώσεις- ορισμένα ιδρύματα ανοίγουν τις πόρτες τους και παρουσιάζουν στους δυνητικούς εκπαιδευόμενους τα εκπαιδευτικά τους προγράμματα.

Προτεραιότητες για τις ομάδες ανάπτυξης

1. Συγκέντρωση των ίδιων ενδιαφερόμενων φορέων που συμμετείχαν σε αυτόν τον γύρο συνεντεύξεων, αλλά προσπάθεια να συμπεριληφθούν εκπρόσωποι των τοπικών δήμων/κυβερνήσεων, καθώς έχουν μεγάλο αντίκτυπο σε τοπικό επίπεδο, αλλά οι περισσότεροι ενδιαφερόμενοι ανέφεραν ένα σπάνιο επίπεδο συνεργασίας
2. Συζήτηση για το ποιες στρατηγικές παρακίνησης, προώθησης και καθοδήγησης μπορούν να εισαχθούν ή να βελτιωθούν, καθώς και για το ποιος παίζει ποιον ρόλο στη διαδικασία/τον καθορισμό των αρμοδιοτήτων.
3. Συζήτηση για το πώς μπορεί να γίνει το σύστημα UP πιο αποτελεσματικό για ενήλικους με CROQF 1 ή χωρίς προσόντα
4. Συζήτηση για την πιθανή επέκταση των microcredentials σε μια ποικιλία δεξιοτήτων, όχι μόνο στις πράσινες και ψηφιακές.

Αναφορές

Νόμος για την εκπαίδευση ενηλίκων, 2021, Κοινοβούλιο της Κροατίας, Κροατία.

Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης (2023) *Εθνικό πλαίσιο προσόντων της Κροατίας*. Διαθέσιμο στη διεύθυνση:

<https://www.cedefop.europa.eu/files/2021-09/Croatia-nqf-country-page.jpg>

(Πρόσβαση: 17 Ιουλίου 2023).

Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης (2022) *Κροατία: παρακολούθηση του κροατικού μητρώου πλαισίου προσόντων*. Διαθέσιμο στη

διεύθυνση: [https://www.cedefop.europa.eu/en/news/croatia-follow-croatian-](https://www.cedefop.europa.eu/en/news/croatia-follow-croatian-qualifications-framework-register)

[qualifications-framework-register](https://www.cedefop.europa.eu/en/news/croatia-follow-croatian-qualifications-framework-register) (Πρόσβαση: 17 Ιουλίου 2023).

Μητρώο του κροατικού πλαισίου επαγγελματικών προσόντων (2023) *Εισαγωγή*. Διαθέσιμο

στη διεύθυνση: <https://hko.srce.hr/registar/> (Πρόσβαση: 6 Ιουλίου 2023).

Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (2023) *Δημιουργία συστήματος επικύρωσης της προηγούμενης μάθησης στην Κροατία*. Διαθέσιμο στη διεύθυνση:

<https://www.oecd.org/els/emp/skills-and-work/adult-learning/validation-prior-learning-croatia.htm> (Πρόσβαση: 17 Ιουλίου 2023).